

Siekdami užtikrinti mūsų švietimo įstaigoje besimokančių moksleivių ir ugdytinių psichosocialinį saugumą, kviečiame bendradarbiauti šios įstaigos darbuotojus, mokinius ir jų tėvus.

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme (Galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2020-01-01)) rašoma

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.26397/ars>

24 straipsnis. Vaiko ugdymas naudotis savo teisėmis ir laisvėmis

1. Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą turi taip ugdyti vaiką, kad jis taptų atsakingu visuomenės nariu, naudodamasis savo teisėmis ir laisvėmis laikytųsi visuotinai pripažintų elgesio normų, Konstitucijos, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų bei tinkamai vykdytų pagrindines savo pareigas:

- 1) gerbti tėvus ir tausoti jų nuosavybę;
- 2) gerbti kitus šeimos narius, suaugusius asmenis, vaikus, nepažeisti jų teisių ir laisvių;
- 3) laikytis elgesio normų buityje, švietimo, kitose įstaigose, viešosiose vietose;
- 4) tausoti kultūros, istorijos vertybes, gamtą, kitų asmenų nuosavybę;

5) atlikti kitas pareigas, numatytas Švietimo įstatyme, kituose teisės aktuose.

2. Vaikas turi būti ugdomas tinkamai pagal savo amžių ir brandą atlikti savo pareigas ir pats atsakyti už savo poelgius.

3. Vaiką, vengiantį atlikti savo pareigas ar pažeidžiantį kitų asmenų teises ir laisves, vaiko tėvai, vaiko atstovai pagal įstatymą arba kiti už vaiko priežiūrą atsakingi asmenys gali tinkamai drausminti, išskyrus fizinės bausmės ar kitas smurto formas. Vaiko teisės išlieka ir tada, kai jis savo pareigų nesilaiko, o pareigų nesilaikymas tik sukuria kitas pareigas.

4. Vaikas turi būti rengiamas savarankiškam gyvenimui ir integracijai į visuomenę, kad gebėtų tinkamai pasirūpinti savimi ir savo artimaisiais, pasirengtų šeiminiams santykiams, gerbtų tėvų ir kitų asmenų teises ir laisves, lyčių lygybę, taptų visaverte ir atsakinga už savo poelgius asmenybe.

Moksleiviui nevykdant savo pareigų ir dėl to įvykus smurto, patyčių atvejui mokykloje-darželyje, švietimo įstaigos darbuotojai remdamiesi LR vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo **2 straipsniu** imasi veiksmų:

1. Atliekama įvykio analizė. Nustatomas pagalbos vaikui poreikio dydis. Siekiama, kad įvykis būtų išsprendžiamas tėvų ir švietimo įstaigos darbuotojų bendromis jėgomis. Atsižvelgiama į vaiko teisę būti išklaustytam (11str. Vaikas, gebantis suformuluoti savo nuomonę, turi būti išklaustytas visais su juo susijusiais klausimais ir į jo nuomonę turi būti atsižvelgiama, jeigu tai neprieštaruoja vaiko interesams. Vaikas turi būti išklaustytas tiesiogiai, sukuriant aplinką, leidžiančią vaikui pasinaudoti šia teise, suteikiant būtiną informaciją, patarimų, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, pagal galimybes pasitelkus specialių žinių turinčius asmenis, kai tai būtina. Jeigu tiesiogiai vaiko išklausti neįmanoma, tuomet išklausomas vaiko atstovas pagal įstatymą ar per įstatymu nurodytus asmenis.)

Sudaromas vaikui pagalbos planas, kurį vykdyti įsipareigoja vaikas, tėvai, švietimo įstaigos darbuotojai.

2. Tėvams primenama, kad negalima fizine bausme laikomas vaiko drausminimas, kai fizinis veiksmas naudojamas fiziniam skausmui, net ir nedideliame, sukelti ar fiziškai kankinti vaiką arba pažeminti jo garbę ir (ar) orumą. **Fizine bausme nelaikomos**

pagal įstatymą skiriamos ar taikomos bausmės ir kitokios teisėtos poveikio priemonės nepilnamečiams.

3. Esant būtinybei, vaiko tėvams siūloma pasinaudoti **bendruomenėje teikiamomis paslaugomis** – įvairių formų ir rūšių socialinės, sveikatos priežiūros, švietimo, psichologinės, teisinės, kultūros ir kitokios savivaldybės, valstybės, nevyriausybinų organizacijų paslaugomis, kurios yra teikiamos paslaugų gavėjo gyvenamosios vietos bendruomenėje, sudarančios sąlygas šeimai savarankiškai spręsti iškilusias problemas, gauti pagalbą, atitinkančią individualius vaiko ar šeimos poreikius, sudarančios galimybę vaikui augti šeimos aplinkoje bei skatinančios paslaugų gavėjų savarankiškumą, jų dalyvavimą bendruomenėje ir socialinę įtrauktį.

4. Tėvams **negalintiems ar nepajėgiems savarankiškai pasinaudoti** bendruomenėje teikiamomis paslaugomis, įstaigos darbuotojai privalo kreiptis į aukštesnes institucijas, pvz.: rajono savivaldybę, kur šeimai bus teikiama **Kompleksinė pagalba** – socialinės, sveikatos priežiūros, švietimo, psichologinės ir kitokios pagalbos priemonių derinys, sudarantis sąlygas

vaiko atstovams pagal įstatymą užtikrinti vaiko saugumą, kokybišką šeimos funkcionavimą ir būtiną jos gerovę.

5. Įvykus **grubiam vaiko teisių pažeidimui**, ar kai tėvai nevykdo savo pareigų, ar kategoriškai atsisako jas vykdyti ir dėl to kenčia vaikas, į pagalbą yra pasitelkiama **Mobilioji komanda** – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) specialistų grupė, teikianti į krizę patekusiai šeimai ir (ar) vaikui intensyvią pagalbą ir (ar) bendradarbiaujanti su atvejo vadybininku, nustatčius vaiko apsaugos poreikį.

Panevėžio r. Bernatonių mokyklos-darželio
Vaiko Gerovės Komisija

APSAUGA IR PREVENCIJA NUO SMURTO ŠVIETIMO ĮSTAIGOJE

Panevėžio r. Bernatonių mokykloje-darželyje

**Bernatoniai
2020 m.**